

Dga bevrijd uit door Financiën zelf aangebrachte pensioendividendklem

De door Financiën gecreëerde knelpunten bij de uitvoering van het pensioen in eigen beheer van de dga zouden als sneeuw voor de zon kunnen verdwijnen door opheffing van het fiscale verbod op prijsgeven van pensioen. Dat zou enkel het schrappen van één zin in de Wet op de loonbelasting vergen. Het RB heeft hiervoor gepleit. Het kabinet heeft er echter voor gekozen het pensioen in eigen beheer af te schaffen en met aantrekkelijke afkoopkortingen in de uitverkoop te doen.

David Bakker
Drs. D.W. Bakker
RB is zelfstandig werkzaam onder de naam David Bakker Pensioen Consultancy en Opleidingen

De beoogde afschaffing en het bijbehorende overgangsrecht is vevat in een apart en uitgebreid wetsvoorstel – de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen – dat als onderdeel van het pakket Belastingplan 2017 op Prinsjesdag aan de Tweede Kamer is aangeboden. In het voorstel is tevens een aantal maatregelen meegenomen die los staan van de afschaffing van het pensioen in eigen beheer, zoals het vervallen van de 100%-grens en de doorwerkis bij uitstel van de pensioendatum. Ik laat deze maatregelen buiten beschouwing en beperk me tot de hoofdlijnen van de uitfasering van het pensioen in eigen beheer en de voor de praktijk belangrijke aandachtspunten.

Geen pensioenopbouw in eigen beheer vanaf 1 januari 2017

Door in art. 19a Wet LB 1964 eigenbeheerlichamen als mogelijke pensioenuitvoerder te schrappen, is vanaf 1 januari 2017 geen pensioenopbouw in eigen beheer meer mogelijk. Dga's kunnen wel tweedepijlerpensioen blijven opbouwen bij een professionele verzekeraar. Pensioen dat ze in die hoedanigheid tot en met 2016 bij een professionele verzekeraar hebben opgebouwd, kunnen ze vanaf 2017 niet meer naar de eigen bv overdragen (daarover verderop meer).

Overgangsrecht in het kort

Het overgangsrecht – opgenomen in vier nieuwe artikelen: 38n, 38o, 38p en 38q – voorziet in drie keuzemoge-

lijkheden: de per ultimo 2016 in eigen beheer opgebouwde rechten blijven gehandhaafd of worden in de periode 2017-2019 afgekocht of omgezet in een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (hierna: oudedagsaanspraak). De afkoop- en omzettingmogelijkheid geldt ook voor ingegane pensioenen. Een afgekocht of omgezet pensioen leidt niet tot een verhoging van de fiscale lijfrenteaf trek om een mogelijk ontstaan pensioentekort te repareren. Met andere woorden, inhaal in de derde pijler is niet mogelijk.

Bij de keuze voor het handhaven van de in eigen beheer opgebouwde rechten – die nog kunnen aangroeien ten gevolge van een toegezegde indexatie – blijven de huidige fiscale regels gelden (zie art. 38n, lid 1). In deze situatie blijven de fiscale dividendtoets en het voor deze toets relevante verschil tussen de waarde in het economisch verkeer (wev) en de fiscale balanswaarde bestaan. Voorts

Een afgekocht of omgezet pensioen leidt niet tot een verhoging van de lijfrenteaf trek om een mogelijk ontstaan pensioentekort te repareren

is van belang dat waardeoverdracht tussen eigenbeheer-lichamen mogelijk blijft. Tot 1 januari 2020 heeft de dga nog de mogelijkheid om de rechten alsnog af te kopen of om te zetten in een oudedagsaanspraak.

De afkoop of de omzetting vindt plaats tegen de fiscale balanswaarde op het moment van afkoop of omzetting. Om afkoop extra aantrekkelijk te maken, wordt een korting verleend op de te belasten afkoopsom ter grootte van een percentage van de fiscale balanswaarde 2015: 34,5% in 2017, 25% in 2018 en 19,5% in 2019. De regeling geldt alleen als het gehele pensioen wordt afgekocht of omgezet. De afkoop of omzetting wordt bij wetsfictie voorafgegaan door het afstempelen, c.q. prijsgeven van pensioen, en wel van wev tot de fiscale balanswaarde, dit alles zonder sancties (zie art. 38n, lid 2). Deze tweetrapsraket – eerst prijsgeven en vervolgens afkopen of omzetten – is mijns inziens overbodig, maar brengt de heldhaftige bevrijding uit de dividendklem wel beter voor het voetlicht. Men had de afkoopwaarde van de opgebouwde rechten ook direct – zonder poespas – aan de fiscale balanswaarde kunnen gelijkstellen.

Als de pensioenopbouw in 2016 meer dan 125% hoger was dan in 2015, kan het boven die 125% uitkomende gedeelte van de pensioenopbouw 2016 niet worden afgekocht of omgezet in een oudedagsaanspraak (art. 38q). Gebeurt dit toch, dan leidt dit tot loonheffing over de wev van dit bovenmatige deel en tot verschuldigheid van revisierente.

Ten slotte kan het voorkomen dat pensioen tegen de hoge commerciële waarde wordt overgedragen aan een bv waarvan de kinderen de aandelen bezitten. Afkoop of omzetting tegen de fiscale waarde leidt dan tot waarde-stijging van de aandelen, door het vrijvallen van het verschil tussen de commerciële en de fiscale waarde. Volgens de memorie is er in deze situatie sprake van een schenking aan de kinderen.

Fiscale balanswaarde

De wettekst omschrijft de fiscale balanswaarde als de voor de toepassing van de Wet Vpb 1969 in aanmerking te nemen waarde (zie art. 38n, lid 2). Deze definitie is niet haarscherp. Als een afkoop bijvoorbeeld op 1 januari 2017 plaatsvindt, is wel duidelijk dat het bedrag aan pensioenverplichting per ultimo 2016 in de aangifte Vpb het uitgangspunt vormt. Vindt afkoop of omzetting echter niet plaats op een balansdatum, dan moet een aparte berekening van de ‘fiscale balanswaarde’ plaatsvinden, naar ik aanneem, tegen dezelfde berekeningsgrondslagen die gelden bij een waardering op balansdatum. Overigens biedt de delegatiebepaling de mogelijkheid om hier nadere regels voor te geven (art. 38n, lid 5).

Voorts bestaan er voor de waardering van pensioen verschillende waarderingmethoden, met uiteenlopende uitkomsten. Bovendien kan de fiscale waardering van een pensioenverplichting op de balans van een separate pensioen-bv (extern eigen beheer) hoger zijn dan de waardering van hetzelfde pensioen op de balans van de werkgever-bv (intern eigen beheer). Anders dan de werkgever-bv mag de pensioen-bv immers rekening

De afkoopwaarde van de pensioen-aanspraak in de loonbelasting hangt af van de uitvoeringswijze en van de waarderingmethode in de winstsfeer

houden met elementen als indexatie, vooroverlijdensrisico en kostenopslagen. Kortom, de vaststelling van de afkoopwaarde van de pensioenaanspraak in de loonbelasting hangt af van de uitvoeringswijze – intern of extern eigen beheer – en van de gehanteerde waarderingmethode in de winstsfeer. Dat is best opmerkelijk.

Instemming partner en mogelijke schenkingsaspecten

De partner van de dga moet schriftelijk instemmen met de afkoop of omzetting van het pensioen (art. 38n, lid 4). Dit is een harde fiscale eis. De partner is de echtgenoot, geregistreerd partner of de partner in de zin van de pensioenovereenkomst. Degene met wie de dga ongehuwd samenwoont, kan in de pensioenovereenkomst als partner (voor het partnerpensioen) zijn aangewezen en kan dus de afkoop of omzetting tegenhouden. Omdat de pensioenovereenkomst alleen ouderdompensioen, dan is de samenlevingspartner niet als partner aangewe-

Binnen een maand na afkoop of omzetting dient de dga via een daartoe bestemd formulier relevante informatie aan de Belastingdienst te leveren

zen en is geen instemming vereist. De echtgenoot/geregistreerd partner moet in die situatie wel akkoord gaan. De instemming van de partner vereist uiteraard de nodige zorgvuldigheid. In de ideale situatie worden de financiële gevolgen duidelijk voor de partner in kaart gebracht en wordt waar nodig compensatie geboden. Maar als voor het bieden van compensatie huwelijkse voorwaarden moeten worden opgesteld of aangepast, wordt het allemaal erg lastig. Blijft compensatie voor het afzien van partnerpensioen achterwege, dan kunnen schenkingsaspecten aanwezig zijn. De kans op een belaste schenking lijkt het hoogst bij afkoop van pensioen en als daarbij tevens sprake is van huwelijkse voorwaarden. Het voordeel, bestaande uit de afkoopsom voor het partnerpensioen (fiscale waarde) plus een waardestijging van de aandelen (het verschil tussen de wev en ge-

noemde fiscale waarde), vloeit dan geheel naar het privévermogen van de dga.

Ook de gewezen partner die ten gevolge van een scheiding recht heeft gekregen op bijzonder partnerpensioen en/of een deel van het ouderdompensioen – het gaat dus om de situatie waarin de rechten bij scheiding niet zijn afgestort bij een verzekeraar – moet schriftelijk instemmen. Het ligt voor de hand dat hij/zij voor het verlies aan rechten compensatie zal eisen. Dit kan er voor de toepassing van de inkomstenbelasting toe leiden dat sprake is van ‘verrekening van pensioenrechten’, hetgeen leidt tot een persoonsgebonden aftrekpost voor de betaler (art. 6.3, eerste lid, onderdeel d, Wet IB 2001) en belastbaar inkomen voor de ontvanger (art. 3.102, derde lid, onderdeel b, Wet IB 2001). Het achterwege blijven van compensatie kan weer tot een belaste schenking leiden.

Informatieplicht

Binnen een maand na afkoop of omzetting dient de dga via een daartoe bestemd formulier relevante informatie aan de Belastingdienst te leveren, zoals: de fiscale balanswaarde en wev op het moment van afkoop en de fiscale balanswaarden aan begin en einde van het boekjaar dat in 2015 eindigt. Het informatieformulier dient ook door de (gewezen) partner te worden ondertekend, hetgeen tevens als blijk van instemming geldt. De informatieplicht zal worden vastgelegd in een nog te verschij-

nen algemene maatregel van bestuur (op grond van de delegatiebepaling van art. 38n, lid 5). Let op! Het niet (tijdig) voldoen aan de informatieplicht betekent dat de wev van de gehele pensioenaanspraak in één keer als loon uit vroegere dienstbetrekking wordt belast en dat revisierente is verschuldigd!

Afkoop en kortingsregeling nader bezien

De afkoopwaarde is gelijk aan de fiscale balanswaarde zoals genoemd in art. 38n, lid 3, op het moment van afkoop (art. 38o, lid 2). Bij afkoop in 2017 wordt de te belasten afkoopwaarde verminderd met een korting van 34,5%. Deze korting wordt gemaximeerd op 34,5% van de fiscale pensioenverplichting op de eindbalans van een in 2015 geëindigd boekjaar (art. 38o, lid 1). Op pensioenverplichtingen met een dalend verloop, zoals bij ingegane pensioenen, is deze maximering niet van toepassing. In 2018 en 2019 worden de kortingspercentages verlaagd naar respectievelijk 25 en 19,5%. Vanaf 1 januari 2020 vervalt de afkoopregeling.

Voorbeeld 1

Een dga, een alleenstaande man van 50 jaar, laat de bv zijn ouderdomspensioen van € 10.000 met pensioenleeftijd 65 op 1 april 2017 afkopen. De afkoopwaarde per die datum bedraagt € 62.000. De fiscale pensioenverplichting bedroeg op 30 juni 2015 – de eindbalans van het gebroken boekjaar 2014/2015 – € 58.000. De korting op de te belasten afkoopwaarde bedraagt € 20.010 ($34,5\% \times 58.000$). De te belasten afkoopwaarde bedraagt derhalve € 41.990 ($€ 62.000 - € 20.010$).

Voorbeeld 2

De 70-jarige weduwe van een in 2010 overleden dga laat op 1 januari 2017 haar (ingegane) partnerpensioen ter grootte van € 25.000 afkopen. De afkoopwaarde bedraagt € 293.000. Per ultimo 2015 bedroeg de fiscale pensioenverplichting € 301.000. De korting op de te belasten afkoopwaarde bedraagt € 101.085 ($34,5\% \times € 293.000$). De te belasten afkoopwaarde bedraagt derhalve € 191.915 ($293.000 - € 101.085$).

De kortingsregeling is gerelateerd aan de balanswaarden van het afkopende eigenbeheerlichaam. Als het pensioen in 2016 van de ene bv naar de afkopende bv is overgedragen, zou volgens een strikt taalkundige uitleg van de voorgestelde wettelijke tekst de korting nul bedragen. Immers, in 2015 stond het pensioen niet op de balans van het afkopende eigenbeheerlichaam. Dit lijkt me niet de bedoeling.

Het komt soms voor dat de pensioenregeling van een dga door twee bv's wordt uitgevoerd. Ik ga ervan uit dat de afkoopregeling – en de omzetting in een oudedagsaanspraak – per uitvoerder wordt beoordeeld. Denk in dit verband ook aan de ex-partner van wie de pensioenrechten bij scheiding niet bij een verzekeraar, maar bij een bv van die ex-partner zijn afgestort.

In veel gevallen zal afkoop in 2017 de voordeligste optie

zijn, omdat verreweg het grootste gedeelte van de afkoopwaarde, te weten de fiscale balanswaarde 2015, tegen maximaal 34,06% wordt belast. Immers, dankzij de voor 2017 geldende korting van 34,5% wordt slechts 65,5% van de balanswaarde 2015 belast. Bij het toptarief van 52% bedraagt de marginale belastingdruk dan per saldo $52\% \times 65,5\% = 34,06\%$.

De oudedagsaanspraak nader bezien

De oudedagsaanspraak is bij aanvang gelijk aan de fiscale waarde van het omgezette pensioen. De aanspraak wordt jaarlijks verhoogd met de marktrente, die bij ministeriële regeling aan het u-rendement zal worden gelijkgesteld. Deze marktrente geldt ook als rekenrente bij de fiscale waardering van de oudedagsverplichting (art. 10a.18, lid 2 Wet IB 2001). De waarde (in het economisch verkeer) van de oudedagsaanspraak is hiermee gelijk aan de fiscale balanswaarde. De dividendtoets – die ook voor de oudedagsaanspraak blijft gelden – is door het wegvallen van het verschil tussen wev en fiscale balanswaarde aanzienlijk minder beklemmend.

De dga heeft tot de AOW-leeftijd de tijd om de opgerente aanspraak om te zetten in een lijfrente bij een externe uitvoerder

De dga heeft tot de AOW-leeftijd de tijd om de opgerente aanspraak fiscaal geruisloos om te zetten in een lijfrente bij een externe uitvoerder (art. 38p, lid 1). Na een dergelijke afstorting kan de ontstane lijfrente niet meer worden teruggehaald naar de bv. Vindt geen afstorting plaats, dan dient de aanspraak uiterlijk op de AOW-leeftijd in 20 jaar door de bv aan de dga te worden uitgekeerd. Het is mogelijk de uitkeringen maximaal vijf jaar eerder te laten ingaan. In dat geval wordt de minimale uitkeringsduur van 20 jaar verlengd met het aantal jaren dat de uitkeringen eerder ingaan (art. 38p, lid 2). De eerste jaaruitkering wordt vastgesteld door de hoogte van de aanspraak te delen door de uitkeringsduur. Elke volgende jaaruitkering is gelijk aan de resterende aanspraak – na uitkering en oprenting – gedeeld door de resterende uitkeringsduur. Dit betekent dat de uitkeringen jaarlijks toenemen met het oprentingspercentage. De oprenting wordt dan feitelijk gebruikt voor indexatie van de uitkering.

Voorbeeld 3

Een dga van 57 jaar zet op 1 januari 2017 zijn pensioen, met een fiscale balanswaarde van € 365.720, om in een oudedagsaanspraak. Na tien jaar oprenting met 0,9% is de aanspraak aangegroeid tot € 400.000. Omdat de

AOW-leeftijd van 67 is bereikt, gaat de uitkering met een duur van 20 jaar in. De eerste jaaruitkering, die in haar geheel aan het begin van het jaar wordt uitgekeerd, bedraagt € 20.000 (€ 400.000/20 jaar). Als het oprentingspercentage gelijk blijft aan 0,9%, ziet het verloop van de uitkeringen en de waardeontwikkeling van de aanspraak er als volgt uit:

jaar	beginstand	uitkering	oprenting	eindstand
1	400.000	20.000	3.420	383.420
2	383.420	20.180	3.269	366.509
3	366.509	20.362	3.115	349.263
4	349.263	20.545	2.958	331.676
5	331.676	20.730	2.799	313.745
6	313.745	20.916	2.635	295.464
7	295.464	21.105	2.469	276.829
8	276.829	21.295	2.300	257.834
9	257.834	21.486	2.127	238.475
10	238.475	21.680	1.951	218.747
11	218.747	21.875	1.772	198.644
12	198.644	22.072	1.589	178.162
13	178.162	22.270	1.403	157.294
14	157.294	22.471	1.213	136.037
15	136.037	22.673	1.020	114.385
16	114.385	22.877	824	92.331
17	92.331	23.083	623	69.872
18	69.872	23.291	419	47.000
19	47.000	23.500	212	23.712
20	23.712	23.712	-	-

Vindt de omzetting van het pensioen plaats na de AOW-leeftijd, dan moet de uitkering direct ingaan en wordt de minimale uitkeringsduur van 20 jaar verkort met het aantal jaren dat de uitkeringen later ingaan. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om de omzetting van een ingegaan pensioen.

Als de dga overlijdt voordat de uitkeringen zijn ingegaan, kunnen de erfgenamen hun deel van de aanspraak afstorten en omzetten in een lijfrente

Voorbeeld 4

Een dga van 77 jaar ontvangt jaarlijks van zijn bv een ouderdomspensioen ter grootte van € 23.950. De fiscale balanswaarde bedraagt € 178.162. De bv lijdt verlies en de dga zet zijn pensioen om in een uitkering uit hoofde van een oudedagsaanspraak. De uitkeringsduur is 8 jaar en de eerste uitkering bedraagt € 22.270 (€ 178.162/8 jaar). Als het oprentingspercentage gelijk blijft aan 0,9%, ziet het verloop van de uitkeringen en de waardeontwikkeling van de aanspraak er als volgt uit:

jaar	beginstand	uitkering	oprenting	eindstand
1	178.162	22.270	1.403	157.294
2	157.294	22.471	1.213	136.037
3	136.037	22.673	1.020	114.385
4	114.385	22.877	824	92.331
5	92.331	23.083	623	69.872
6	69.872	23.291	419	47.000
7	47.000	23.500	212	23.712
8	23.712	23.712	-	-

De voorgestelde wettekst en toelichting blinken op het punt van de overlijdensuitkeringen niet uit in helderheid. Ik kom tot de volgende duiding. Als de dga overlijdt voordat de uitkeringen zijn ingegaan, kunnen de erfgenamen – uitsluitend natuurlijke personen – het hun toekomende deel van de aanspraak afstorten en omzetten in een lijfrente. Dit hoeft niet per se een partnerlijfrente (in de zin van art. 3.125 lid 1, onderdeel b Wet IB 2001) of het bancaire equivalent daarvan (art. 3.126a, lid 4, onderdeel b Wet IB 2001) te zijn. Vindt geen of deels geen afstorting plaats, dan dient de bv aan de erfgenamen die niet afstorten twintig jaar lang een uitkering te doen, ongeacht de leeftijd en de mate van verwantschap met de dga. Vindt het overlijden van de dga plaats nadat de uitkeringen bij de bv zijn ingegaan, dan worden de uitkeringen voor de resterende duur uitbetaald aan de erfgenamen (ook weer uitsluitend natuurlijke personen). Deze uitkeringen kunnen dan niet worden afgestort en omgezet in een lijfrente, althans zo lijkt het.

Daarnaast zijn de uitkeringen aan de erfgenamen volledig vrijgesteld van erfbelasting, omdat art. 32, lid 3 SW van overeenkomstige toepassing wordt verklaard (art. 38p, lid 3). Op verboden handelingen als afkopen of prijsgeven van de oudedagsaanspraak staan dezelfde sancties als die welke nu voor pensioen gelden (zie art. 38p, lid 2). Ook het uitkeren na overlijden aan een erfgenaam/rechtspersoon is een verboden handeling en leidt tot belastingheffing over de volledige oudedagsaanspraak bij de overleden persoon en tot verschuldigdheid van revisierente. Het restant van de aanspraak kan dan ineens worden uitgekeerd aan de rechtspersoon. Maar afkoop van de gehele aanspraak in de periode 2017-2019 is niet verboden en mag met toepassing van de kortingsregeling overeenkomstig art. 38o plaatsvinden (art. 38p, lid 5).

Bijzondere aandachtspunten

Pensioenpolissen, een nieuwe klem

Het aantrekkelijke van een dga-pensioenpolis – de dga is begunstigde – is dat je de polis altijd naar eigen beheer kunt halen, bijvoorbeeld omdat het aankopen van een levenslang pensioen bij een verzekeraar door de lage rentestand erg ongunstig kan zijn. Probleem is dat dit vanaf 1 januari 2017 dus niet meer mogelijk is. Terwijl dga's met volledig eigen beheer het hele jaar 2017 de tijd hebben om een juiste keuze te overwegen, moet de dga met een pensioenpolis al op korte termijn, vóór 1 januari 2017, een belangrijke beslissing nemen: de pensioenpolis stopzetten, voortzetten of laten overdragen naar de eigen bv. Overdracht naar de bv betekent dat het pensioen eind 2016 volledig in eigen beheer is opgebouwd. Dit leidt dus tot een stijging van de fiscale balanswaarde die het uitgangspunt is bij afkoop of omzetting van het pensioen in een oude-dagsaanspraak. Die stijging als gevolg van de overdracht telt niet mee voor de kortingsregeling als het pensioen vervolgens wordt afgekocht. De in 2016 overgedragen waarde zit immers niet in de fiscale balanswaarde 2015 begrepen.

Om eventuele voordelige garanties en risicodekkingen in stand te houden, kan het een idee zijn om de polis om te zetten in een dekkingspolis; de werkgever-bv is dan zowel verzekeringnemer als begunstigde. Op een later moment kan er dan voor worden gekozen om het geld uit de polis naar de bv over te hevelen. Ook omzetting in een dekkingspolis in 2016 betekent dat het pensioen, fiscaal gezien, eind 2016 volledig in eigen beheer is opgebouwd. De fiscale gevolgen zijn dan ook hetzelfde als bij overdracht van de polis. Het enige verschil is dat er bij overdracht cash binnenkomt in de bv, terwijl de dekkingspolis als bezit van de bv op de balans moet worden geactiveerd volgens een bepaalde waarderingssystematiek.

Overigens moeten belastingadviseurs zonder vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor pensioenadvies zich ervoor hoeden dat ze zich onverhoopt met advies bezighouden waarvoor zo'n vergunning op grond van de Wet op het financieel toezicht nodig is.

Afkoopsom dga-pensioen omzetten in tbs-vordering

Dga's met een bv in onderdekking – de aanwezige middelen zijn lager dan de fiscale boekwaarde van het pensioen – kunnen de wens hebben om toch af te kopen, bijvoorbeeld om de bv te kunnen liquideren. De fiscus zal de afkoopwaarde niet verlagen en dus niet afstemmen op de aanwezige middelen. Een dga die op 1 januari 2017 afkoopt en voor wie een brutoafkoopsom van € 150.000 wordt verloond terwijl in de bv slechts € 75.000 aan middelen aanwezig is, zou de volgende route kunnen volgen:

1. de bv stelt, rekening houdend met de kortingsregeling, de loonheffing vast op € 50.000 en draagt deze af. Van de nettoafkoopsom ad € 100.000 keert de bv € 25.000 uit aan de dga en wordt € 75.000 als loonvordering schuldig gebleven;

Om eventuele voordelige garanties en risicodekkingen in stand te houden, kan het een idee zijn om de dga-pensioenpolis om te zetten in een dekkingspolis

2. de dga maakt vervolgens, met een beroep op het arrest HR 24 juni 1998, nr. 33238, BNB 1998/290, bezwaar tegen de te hoge loonheffing, omdat het loon (deels) niet vorderbaar en inbaar is;
3. als het bezwaar wordt afgewezen, activeert de dga in de aangifte IB 2017 de nominale waarde van de loonvordering van € 75.000 op de tbs-balans in de maand waarin het pensioen wordt afgekocht. Op 31 december 2017 wordt de vordering afgewaardeerd naar nihil als de bv geen geld heeft om de loonvordering af te lossen. De gedachte is dat het fiscale genietingsmoment in de loonbelasting (ter zake van de afkoop) ervoor zorgt dat op dat moment een nominale loonvordering van de dga op zijn bv ontstaat. Dat die vordering later weer moet worden afgewaardeerd omdat de bv niet kan betalen, is een ander verhaal. Daarvoor is de tbs-regeling;
4. mocht de te hoge loonheffing in stand blijven en kan het tbs-verlies niet worden genomen, dan rest ten slotte nog de volgende mogelijkheid. Het niet accepteren van het tbs-verlies betekent dat de loonvordering een onzakelijke lening is. Wanneer de dga deze lening kwijtscheldt, leidt dit tot een informele kapitaalstorting in de bv, ook indien en voor zover de vordering oninbaar is. Dit heeft tevens tot gevolg dat de verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang stijgt (zie arrest HR 25 november 2011, nr. 10/04588). Na liquidatie van de bv kan het ontstane ab-verlies na een wachttijd van een jaar in box 2 worden verrekend in de vorm van een belastingkorting (art. 4.53 Wet IB 2001).

Ten slotte

Het is duidelijk dat de afschaffing van het pensioen in eigen beheer een complexe operatie gaat worden waarbij een gedegen en weloverwogen advies – bij voorkeur door een RB-belastingadviseur – onontbeerlijk is. <<<